

Apropament a la realitat dels infants , joves i famílies d'origen xinès a Catalunya. Intervenció social.

JORNADA CONVOCADA PER [L'EREIA](#) (Espai de Reflexió Entorn la Infància i l'Adolescència de Santa Coloma de Gramenet). MARÇ 2010

APROPAMENT A LA REALITAT DELS INFANTS , JOVES I FAMÍLIES D'ORIGEN XINÈS A CATALUNYA. INTERVENCIÓ SOCIAL (PER BEGOÑA RUIZ DE INFANTE)

L'EREIA és l'espai de reflexió entorn la infància i l'adolescència de Santa Coloma. Aglutina diferents serveis i recursos com CAP, CSMIJ, Educació, etc. i hi col·laboren professionals de l'àmbit públic i social.

Fa dos anys es va presentar l'avant projecte de la Llei d'Infància que, actualment, està a punt d'aprovar-se.

Fa un any es va crear un grup de treball sobre les necessitats d'atenció a la infància. D'aquí surt la necessitat de parlar de la població d'origen xinès. Les propostes que van sorgir van ser fer una aproximació a aquest col·lectiu perquè hi ha un gran desconeixement i els serveis arribaven massa tard.

Actualment, a Santa Coloma hi ha 126.000 habitants i 119 nacionalitats. D'aquests 1.500 són nens o adolescents xinesos.

L'ajuntament de Santa Coloma de Gramenet té una fita que és treballar la infància i l'adolescència perquè són el futur.

BEGOÑA RUIZ DE INFANTE

Treballa com a medidora a Badalona, però també ha treballat a Sta. Coloma durant anys.

INTRODUCCIÓ

Dels 48.000 xinesos que hi ha a Catalunya, 5.000 són a Sta. Coloma. Es tracta d'una comunitat jove. La gran majoria de xinesos tenen targeta de residència: vénen a estudiar o a treballar.

Hi ha 20.000 afiliats a la Seguretat Social i 5.000 autònoms. En temps de crisi es creen el propi treball per tenir feina.

La Xina és el país més poblat del món. El 60% dels xinesos viu a zones rurals. També hi ha grans ciutats. Es tracta d'un país en vies de desenvolupament. Existeixen minories ètniques i diferències socials. La majoria dels xinesos pertanyen a la ètnia dels Han (92%). Hi ha molta gent pobre.

El país és governat pel Partit Comunista Xinès. Hi podríem diferenciar dues etapes: del 1949 al 1979 i del 1980 al 2010. Durant el primer període podem parlar de comunisme ortodoxe que va tenir el seu punt d'inflexió al 1980 amb Deng Xiao Bing, quan va començar un procés d'apertura. Per això els xinesos que migren ho fan per millorar sobretot econòmicament. Els Jocs Olímpics han servit al govern xinès per augmentar el patriotisme.

Els xinesos que venen a Santa Coloma procedeixen de la província de Zhejiang i de la comarca de Qingtian. Són experts talladors de pedres. Qiantang no té indústria, ni sector agrícola. Per tant, es dediquen al sector serveis. A la Xina, però no hi ha un sistema de pensions madur.

A Sta. Coloma també arriben xinesos de Liaoning i de Shandong. Normalment són famílies de 3 membres: pare, mare i fill/a (s'apropen a la llei de natalitat).

L'ARRIBADA A CATALUNYA

Normalment surt de Xina un home o dona que tingui eines per lluitar en un context que desconeix. La parella es queda a la Xina cuidant del fill i pares i vindrà després per reagrupar-se. Avui dia ja és possible que els reagrupats puguin treballar des del principi.

Habitualment, el cap dona feina, menjar i el lloc per dormir. Encara alguns han de pagar la seva pròpia cotització a la Seguretat Social.

Els avis es queden a la Xina cuidant dels nens entre 2 i 5 anys. Per tant, es va produint una petita separació entre pares i fills que no s'entenen. Els pares, al principi treballaven als restaurants, tallers de confecció, etc. Ara treballen a les botigues, fàbriques o recollida de fruites.

La família gran és molt important. Quan reagrupen la família és més complicat. La solució que s'ha trobat és compartir pis. A la majoria dels casos els nens viuen a la mateixa habitació que els pares.

Els xinesos venen a Sta. Coloma per tenir contactes. Es reagrupen als pisos per trets. L'habitatge és un factor d'instabilitat (canvien d'adreça sovint). Els nens reagrupats es queden sorpresos perquè la seva casa de la Xina era més gran, vivien amb els avis i alguns tiets però no compartien amb altres persones. De cop es troven que els pares estan massa ocupats treballant i que tot és diferent.

D'altra banda, els pares dipositen tota la confiança als fills perquè aprenguin la llengua i es socialitzin. Aquí són d'una capa social inferior. Els pares esperen que els nens aprenguin l'idioma i l'ensenyin a la família. Els nens pateixen tot això. La seva vida es desenvolupa en solitud. No saben on anar perquè no coneixen llocs de lleure i tot plegat produeix frustració. Els nois no valoren l'esforç que fan els pares perquè ells, al principi, no veuen un vida millor.

Els pares intenten imposar un nou model de família autoritari. Entenen que els fills han d'obeir els pares i ells els han de cuidar. Però quan venen a Catalunya els pares els volen protegir i els nens estan rebotats.

Aquí el model per a ells és l'autoritat dels pares i dels professors. Necessiten el lideratge del professor.

En general, les noies estudien millor que els nois. Els nois normalment no ajuden a casa, en canvi les nenes sí que ho fan. Els nois no fan l'esforç que correspon perquè esperen que els pares els resolguin els problemes. Què passa quan els pares treballen lluny i els nois es queden sols a casa durant dies? S'ha d'explicar quins són els perills que hi ha en això. S'ha de sensibilitzar aquest acompanyament davant la problemàtica que comporta si estan sols.

Contràriament al que es creu, el fet que estiguin tot el dia treballant no és un tret cultural. Els pares acostumen a viatjar molt lluny per treballar i els nens tenen moltes carències. L'accés a la feina és molt complicat i, per tant, sobreviure. Tenir una botiga permet tenir els nens més a prop.

També existeixen els nens i joves que no fan res (ni estudien ni treballen), anomenats xiao hu hu.

L' ESCOLARITZACIÓ

L'estructura del sistema educatiu és pràcticament igual que a Catalunya. Abans a Qingtian havien de pagar. Els curs però, es divideix en dos semestres i les notes van del 0 al 100. L'aprobat és a partir del 60%. Per això els pares no esperen les notes trimestrals.

A l'escola es demana molta disciplina. Segueixen un model confucianista molt memorístic. La primera mitja hora de classe consisteix en lectura en veu alta. Les posicions dels seients a la classe són molt importants: quan més endavant millor alumne ets. L'educació a la Xina no és personalitzada.

El professorat té un paper fonamental perquè atorga l'accés a la ciutat mitjançant el títol que després donarà feina a l'individu. Això donarà benestar. La majoria de les matèries són iguals que aquí. Allà estudien una assignatura que consisteix en transmetre valors, patriotisme, nacionalisme. etc. En canvi, a Catalunya els nens no reben una transmissió d'aquests continguts.

Pel que fa a l'educació especial, està molt limitada en quant a recursos. A les ciutats hi ha alguna escola però, en ocasions els pares no poden pagar el trasllat. Per això hi ha alumnes que tenen problemes i no han aconseguit alfabetitzar-se.

S'ha d'explicar als pares que els alumnes faran sortides. Els professors d'Aula Ordinària també han de posar-se les piles amb les sortides.

A la Xina, els alumnes tornen a l'escola després de sopar (mitja tarda) per estudiar.

Les actuacions amb els alumnes han de ser des de diversos punts: família, escola i ajuntament (educadors o intèrprets). Els pares xinesos col·laboren i s'impliquen. A les reunions amb els pares s'intenta explicar què és l'escola, es renovent les dades (noms, telèfons, adreces) i es demana la signatura dels pares per comparar-la amb la que porten els nois. També s'expliquen els recursos que hi ha a la ciutat i la necessitat de portar el diccionari. Cal tenir en compte també les reunions sobre orientació i sortides que existeixen després de l'ESO amb els pares. D'altra banda, també s'ha de treballar amb els pares el tema de l'absentisme, delinqüència juvenil, drogues i sexe.

S'hauria de fer un seguiment escolar a casos negatius i positius. A les escoles es detecta algun cas de maltractament. És necessari el seguiment dels alumnes quan passen a l'Aula Ordinària.

COMUNICACIÓ NO VERBAL

L'afectivitat es pot mostrar mitjançant moltes maneres. Els xinesos la mostren a través del menjar. Ells preparen el menjar amb molt de carinyo.

Els pares carreguen els nens, dormen al llit amb els pares, etc. Però no mostren l'afectivitat amb petons ni abraçades. Pels nens i adolescents és sorprenent que els adolescents es petonegin per saludar-se. Tot i que amb el temps aprenen. Són tímids en general. Els fa vergonya estar al davant dels pares.

Assenyalar amb el dit no és positiu per a ells. El somriure és important. Quan saben que estan molestant somriuen. Els occidentals esperem una correspondència entre el sentiment i l'expressió. Però ells intenten evitar amb un somriure una situació dolenta o el terror que estan patint per dins.

SERVEIS SOCIALS

La Xina és un país en vies de desenvolupament i pateixen problemes de diversos tipus.

Des del 1996 hi ha demanda de treballadors socials, figura que no es coneixia anteriorment. Els salaris d'aquests són molt baixos tot i la gran necessitat. Encara hi manca reconeixement social.

Els xinesos consideren la infància dels 0 a 12 anys. Etapa durant la que els nens necessiten ser cuidats. En canvi, dels 12 als 18 necessiten educació.

L'educador social pot treballar pel govern o ONG.

Per tant, la població xinesa que viu a Sta. Coloma no coneix els serveis socials, ni l'estat del benestar. Per fer tràmits demanen ajut als mediadors o gestors.

Existeixen famílies amb un nivell econòmic molt baix i amb una salut dolenta. També famílies nombroses, vídues, monoparentals o amb discapacitats. També hi ha alumnes amb discapacitats mentals i se'ls fan acompanyaments a escoles d'educació especial.

LA FAMÍLIA

A la Xina l'edat de casament és de 22 per als nois i de 20 per a les noies. Es potencia que es casin el més tard possible per controlar la natalitat. Es

tendeix a la família nuclear. Per tant, l'abandonament de la cura dels grans per part de la família s'està acabant.

No totes les persones que han vingut a viure aquí envelliran aquí sense un nivell suficient de llengua.

Pel que fa al matrimoni ara es busca un amant i un company. També ha canviat el concepte d'homosexualitat. Trobem que falta molta educació a l'àmbit sexual.

Solament es pot tenir 1 fill a les ciutats i al camp 2, sobretot si la primera és una filla.

En ocasions, ens trobem que les dates de naixement no són reals perquè els nens han estat inscrits més tard per la política de control de natalitat.

Hi ha resistència al divorci. Al cas de dones a partir de 35 anys de l'àrea rural es viu molt malament. Els divorcis han anat augmentant. Sempre s'ha prioritzat el pes de la tradició. Actualment, la llei diu que el nen ha d'anar on l'entorn sigui millor per tal de desenvolupar-se correctament. El més normal és que vagin amb el pare perquè els nens porten el seu cognom. Tot i que, en ocasions, no és així.

Els xinesos que viuen aquí no coneixen la nostra llei, ni la de la Xina. Per tant, es troben anclats al passat perquè la custòdia es per l'home. La majoria dels casos de maltractament de gènere consisteix a la denúncia d'una tercera persona. Normalment, la persona s'acull al dret de no declarar en contra de gent de la seva família directa, per la por de tenir reputació de ser mala dona. Aquí hauríem d'aportar llum a tots aquests serveis.

INFÀNCIA I JOVENTUT

A la Xina també hi ha delinqüència juvenil. Experts en Xina diuen que els pares no estan transmetent valors als joves. Fet que també està succeint aquí.

Un aspecte que s'està associant a la delinqüència és l'addicció a internet. Els nois passen del petit absentisme al gran absentisme i comencen a entrar en grups de nois que no són de l'escola. Fins que un adult contacta amb ells i els vincula a la delinqüència fent que actuïn per ell. Els joves troben en aquest adult un mirall, un guia del què no disposen a casa.

El problema més greu és el de l'absentisme. Els nois volen sortir, luxes i la vida fàcil.

S'han detectat casos de consum de drogues: quetamina i MDMA (èxtasi). Sembla que el tràfic de drogues entre menors encara no és evident. Però sí que hi ha consum i tràfic d'armes.

Es pot fer formació per a pares i nois per tractar tots aquests temes. De vegades els pares no se n'assabenten de res. Cal la intervenció dels Mossos d'Esquadra, Serveis Socials, etc. als centres educatius.

SANITAT

A la Xina conviuen la medicina tradicional i l'oriental. Per tant, per a ells no és estrany. Han de pagar pels metges però és immediat.

Pràcticament tots venen vacunats.

A la Xina es fa servir molt la sueroteràpia. Aquí també hi ha dentistes xinesos i algú ginecòleg.

Per a la medicina tradicional xinesa el cos no es pot tractar a part de l'ànima. Ha d'haver un equilibri entre el ying i el yang, l'escalfor i el fred. El metge xinès ho mira tot: si el pacient menja, si dorm bé, si està content, etc. En canvi, aquí el metge mira solament on fa mal.

Els tractaments que s'utilitzen molt a la Xina són l'acupuntura, les ventoses i la digitoteràpia.

El problema dels xinesos amb el sistema sanitari és l'idioma i l'organització. Aquí troben que està descentralitzat. A la Xina a l'hospital fan tot.

Quan esperen la mort tornen al seu país. La mort és important per a ells. Els que quedem aquí devem un respecte als que ens han donat la vida. Es tracta d'una tradició no d'una religió.

Actualment a Catalunya comença a haver persones amb problemes depressius i els acompanyaments al CSMIJ són complicats.

SEGONA GENERACIÓ

Alguns no tindran èxit escolar, però hem de posar els mitjans per a recuperar-los. Els docents han de millorar la qualitat d'apropament a l'alumnat. També hi ha alguns xinesos que tenen èxit laboral però que encara no es senten inclosos. Els nens xinesos al futur i a través dels estímuls de l'escola podran incloure's.